

עת"א 30857/07/22 - בני סלע נגד שרות בתי הסוהר ואח'

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

בפני: כב' שופט עמית כהן

תאריך: 17 אוגוסט 2022
עת"א 30857-07-22

העותר: בני סלע (אסיר)

נגד

המשיבים: 1. שרות בתי הסוהר ואח'

החלטה

בבקשה לפטור מאגרה

רקע

1. העותר הגיש עתירה שעניינה: "סירוב מנ"א לתת תשובות בכתב", ובד בבד הגיש בקשה לפטור מאגרה. בעתירה נטען שמנהל האגף מסרב להשיב בכתב לפניות העותר למנהל האגף בכתב ולא מספק לעותר טפסים לצורך הגשת עתירות ופניות אסיר.

2. בהחלטה מיום 4.8.22 (להלן: "**ההחלטה הנ"ל**") פורטה המסגרת הנורמטיבית, לפיה אגרת בתי המשפט נועדה להוות השתתפות של בעלי הדין בעלויות ההליך המשפטי וכן אמצעי למנוע הצפת בתי המשפט בעתירות סרק וניצול לרעה של ההליכים המשפטיים. לכן, על בית המשפט לשקול אם להעניק לעותר פטור מלא או חלקי מתשלום אגרה, בשים לב ליכולתו הכלכלית וסיכויי העתירה להתקבל [תוך הפנייה לרע"ב 689/10 מוקדי מועתסם נ' מדינת ישראל, 13.4.10, ורע"ב 8411/16 בני סלע נ' שירות בתי הסוהר, 17.7.18].

כן פורט כי הדין נותן מספר כלים להתמודד עם בעלי דין סדרתיים, כמו העותר בתיק זה, לרבות אי מתן פטור מאגרה [תוך הפנייה לרע"ב 5916/11 בני סלע נ' שירות בתי הסוהר, 21.10.11].

כמו כן, פורט כי בית המשפט רשאי לדון בבקשה לפטור בטרם דיון בעתירה [תוך הפנייה לרע"ב 689/10 הנ"ל וורע"ב 8411/16 הנ"ל].

3. בהחלטה הנ"ל נקבע שנכח היותו של העותר עותר סדרתי, המציף את בית המשפט בעתירות, יש לבחון כל עתירה של העותר לגופה כך שיערך סינון, ולו ראשוני של עתירותיו, בהיעדר תמריץ אחר לעותר לסנן את עתירותיו ולהגיש רק עתירות שבאמת נחוצות, ולכן: **בשלב ראשון**, יש לבחון אם מדובר בעתירה דחופה, ואם כן, יש לקבוע אותה במועד קרוב, וניתן לדון בבקשה לפטור מאגרה במועד הדיון; **בשלב שני**, אם אין מדובר בעתירה דחופה, יש לבחון אם מדובר בעתירה טורדנית ואם כן, למחקה ללא צורך בתשובה; **בשלב שלישי**, יש לבחון אם לקבוע שהבקשה תידון בדיון לבקשה גופה, או לאפשר למשיב להשיב, ובהתאם לתשובה להחליט האם לדון בבקשה בדיון לגוף העתירה או קודם לכן, והאם להעניק לעותר פטור מלא או חלקי מתשלום אגרה, בהתאם לסיכויי העתירה להתקבל ותוך איזון זכותו של העותר שעתירותיו יישמעו וזכותם של יתר האסירים שהדיון בעניינם לא יתעכב עקב הקצאת משאבים בלתי סבירים לעתירותיו של העותר.

במקרה זה נקבע שיש לקבל את תשובת המשיב ובהתאם יוחלט כיצד לדון בבקשה לפטור מאגרה.

תשובת המשיב

4. המשיב מפרט שהעותר מרצה מאסר למשך כ-40 שנה, בגין עבירות של אונס בכח או באיומים, בעילה שלא כחוק, ביטול שחרור על תנאי ותקיפה (למעט עובד ציבור), החל מיום 13.12.99; העותר מסווג לקטגוריה א', שוהה באגף שמור, מוגדר עבריין מין, סג"ב, אסיר התראה וטוען הגנה ב'.

5. **לעניין מצבו הכספי של העותר:** העותר מקבל קצבת אסיר נזיקה; עקב הגדרתו כסג"ב ושהייתו באגף השמור, העותר יכול להיות מועסק רק באגף בו הוא שוהה, דבר אשר יבחן על ידי המשיב.

6. **לעניין הטענה שהעותר אינו מקבל טפסים:** המשיב מכחיש טענה זו מכל וכל וטוען שהעותר מקבל טופסי פניות אסיר ועתירות בהתאם לצרכיו.

7. **לעניין הטענה שמנהל האגף נמנע ממתן מענה לפניות העותר, לרבות תשובת בכתב:** נטען שהעותר אינו מפרט לאיזה בפנייה קונקרטית לא ניתן מענה, דבר שאינו מאפשר לברר את הטענה; מהתייחסות בית הסוהר עולה כי העותר מקבל מענה לכל פניותיו וסגן מנהל בית הסוהר פוגש אותו כפעמיים בשבוע ומשוחח איתו, ובשיחות ציין העותר במפורש שהוא מרוצה מטיפול מפקדת האגף; עוד נטען שהעותר פונה בפניות רבות ברמה היומית, ומתן מענה בכתב לכל פנייה של העותר יפגע באופן לא מידתי בעבודה השוטפת של מנהלת האגף ובניהול התקין של האגף ובית הסוהר. המשיב מפנה לרע"ב 3589/13 חמזה מסרי נ' שב"ס (8.9.13), ורע"ב 7088/13 יצחק אלבו נ' שב"ס (17.11.13).

8. העותר קיבל זכות להגיב לתשובת המשיב, אך במקום להגיב לגופו של עניין, הגיש בקשה להמצאת החלטות שלטענתו לא נמסרו לו.

דין והכרעה

9. לאחר שעיינתי בתשובות ותגובות הצדדים, הגעתי למסקנה שבמקרה זה יש לדון בבקשה לפטור מאגרה בטרם הדיון בבקשה וכי יש לקבלה באופן חלקי.

להלן אפרט את נימוקיי.

10. לעניין טענת העותר שלא קיבל החלטות ו/או את תשובות המשיב

איני רואה צורך לקיים הליך בתוך הליך על מנת לברר אם העותר קיבל את כל ההחלטות שניתנו והתשובות שהוגשו על ידי המשיב.

יובהר למשיב שעליו למסור לעותר כל החלטה שניתנת בעתירה שלו וכך גם תשובות המוגשות בעתירות המוגשות על ידו, ואם הדבר לא נעשה, על המשיב לעשות זאת.

למרות זאת, איני סבור שיש לעכב את ההחלטה בעניין האגרה, מאחר שהמסגרת הנורמטיבית ברורה וניתן להכריע

בבקשה בהתאם לבקשת העותר, העתירה ותשובות המשיב.

11. מועד הדיון בעתירה

הגעתי למסקנה שיש לדון בבקשה לפטור מאגרה בטרם הדיון בבקשה, מהנימוקים הבאים:

- (א) אין מדובר בעתירה דחופה;
- (ב) הדבר משרת את האינטרס הציבורי (ר' תקנה 5 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט - 2018). נוכח היותו של העותר עותר סדרתי, המציף את בית המשפט בעתירות, אם ייקבעו כל עתירותיו של העותר לדיון, יגרום הדבר לדחיית הדיון בעתירות של אסירים אחרים, משום שמועדים רבים ישוריינו לשמיעת עתירותיו הרבות של העותר;
- (ג) מתן החלטה בעתירות בטרם קביעה לדיון תאפשר הכרעה צודקת ומהירה יותר (ר' תקנה 6 לתקנות סדרי דין (עתירות אסירים), תש"ם - 1980);
- (ד) הדבר יאפשר לעותר להחליט איזה עתירות הוא מבקש לשמוע ואיזה למחוק, תוך חלוקת משאביו הכספיים.

12. מצבו הכספי של העותר

בשלב זה, בהיות העותר אסיר ניזקק וכאשר המשיב טרם הציע לו תעסוקה באמצעותה יוכל להגדיל את משאביו הכספיים, הוכיח העותר שמצבו הכספי מקשה עליו לשלם את האגרה.

אם וכאשר תוצע לעותר תעסוקה, אשר תאפשר לו להגדיל הכנסתו, יהיה מקום לשקול מחדש את מצבו הכספי (גם אם יסרב לתעסוקה שתוצע לו).

13. לעניין סיכויי העתירה

13.1. **טענת העותר שאינו מקבל טפסים:** נוכח טענת המשיב שהוא מספק לעותר טפסים בהתאם לצרכיו, סיכויי העתירה בעניין זה להתקבל נמוכים.

13.2. **טענת העותר שהוא אינו מקבל תשובות בכתב לפנייתו:**

מצד אחד: פקודת נציבות 04.31.00 "מיצוי ההליך המנהלי ואופן הטיפול בעתירת אסיר" קובעת בסעיף 7 כי מענה מנומק לפניית אסיר יימסר לאסיר בכתב או במסגרת ראיון כתוב במסגרת הזמנים הקבוע בפקודה (תוך 21 יום, אלא אם יש צורך בקבלת התייחסות של גורם חוץ, שאז יימסר המענה תוך 30 יום). המשיב מפנה לרע"ב 3589/13 הנ"ל ורע"ב 7088/13 הנ"ל, לפיהם אין חובה להשיב בכתב לפניית אסירים. אולם, נראה שעל המשיב לפעול בהתאם להוראות המפורשות של פקודת נציבות 04.31.00, גם אם העותר "משגע את המערכת" (כלשון שתי ההחלטות הנ"ל). יוער שאינני סבור שיש מניעה לרכז מענה למספר פניות במענה כתוב אחד או במסגרת ראיון כתוב אחד, דבר שיאפשר למשיב להשיב לפניות המשיב מבלי לשעבד לשם כך את כל זמנה של מנהלת האגף.

לכן, אם המשיב אינו מקיים את הוראות פקודת נציבות 04.31.00, יש מקום לשמוע את העתירה ולבחון את טענות המשיב (אם לטענתו הוא אינו חייב להשיב לכל פנייה המוגשת כפי הוראות סעיף 5 לפקודת הנציבות הנ"ל, בכתב או במסגרת ראיון כתוב).

מצד שני: העותר לא פירט בעתירה לאיזה פניות לא קיבל מענה, דבר שאינו מאפשר בחינת טענותיו הקונקרטיות. גם

אם נכונה הטענה שהעותר לא קיבל מענה בכתב לפנייה מסוימת, לא ניתן לבחון אם המענה ניתן לו במסגרת ראיון כתוב אם לאו.

יובהר, שאינני רואה מקום לאפשר לעותר להשלים את טענותיו בעניין זה בדיון, משום שעל המשיב להגיש תשובה מפורטת ולהיערך לדיון בעתירה, כאשר הוא יודע מה הן טענותיו של העותר.

נוכח האמור לעיל ונוכח היעדר פירוט של הפניות להן העותר לא קיבל מענה, לטענתו, סיכויי העתירה להתקבל גם בעניין זה נמוכים, משום שלא ניתן לבחון טענה כללית ולא מפורטת (כך, לדוגמה, לא ניתן לבחון אם ניתן מענה כתוב אחד למספר פניות, לרבות הפניות להן טוען העותר שלא קיבל מענה או שניתן מענה במסגרת ראיון כתוב).

14. נוכח האמור לעיל, אני סבור שיש לפטור את העותר מתשלום חלק מהאגרה, אך אין מקום ליתן לו פטור מלא מתשלום האגרה.

התוצאה

15. אם לא מסר המשיב לעותר החלטות ו/או תשובות שניתנו בתיק זה, ימסור המשיב לעותר את המסמכים בהקדם ככל האפשר.

16. ניתן פטור חלקי מתשלום אגרה, כך שהעותר ישלם אגרה בסך 45 ₪.

העותר ישלם את האגרה תוך 20 יום מהיום, ימי פגרה יבואו במניין.

אם לא תשולם האגרה במועד - העתירה תימחק.

אם תשולם האגרה - תקבע המזכירות דיון בעתירה, לפי היומן.

17. **תזכורת פנימית ליום 7.9.22.**

ניתנה היום, כ' אב
תשפ"ב, 17 אוגוסט
2022, בהעדר הצדדים.

עמית כהן, שופט